

POVESTEA UNUI CETĂȚEAN AL LUMII

BUCUREȘTI, VANCOUVER, TORONTO, PARIS, NEW YORK, LONDRA. ACEASTA AR FI GEOGRAFIA EXISTENȚIALĂ A UNEI ROMÂNCE DE 24 DE ANI CARE FACE DESIGN ROMANTICO-INDUSTRIAL.

DE DIANA-FLORINA COSMIN

Analizând toate activitățile pe care le-a strâns în palmaresul profesional la doar 24 de ani și judecând după multiplele pălării cu care jonglează, Cristina Sabaiduc ar putea fi numită „omul-orchestra”. Un singur element nu se potrivește: gălăgia sintagmei e incompatibilă cu liniștea interioară ieșită din comun a Cristinei. Un fel de calm de vocație, venit din talentul de a privi totul cu detașare chiar și în momente de criză (a se citi: când rămâi fără fotomodele, hair și make-up cu o oră înainte de începerea unei prezentări de modă). „Găsim noi o soluție. It's gonna be okay” sunt cuvintele pe care le folosește cel mai des și tocmai aici, la joncțiunea dintre română și engleză, se divulgă și rarele semne de stres și îngrijorare. „Când sunt foarte obosită, nu mă mai pot concentra și vorbesc mai mult în engleză”, recunoaște ea.

Româna ei, deși perfect fluentă, are un accent pronunțat, de înțeles având în vedere că locuiește de la patru ani în Canada. În România vine de câteva ori pe an, iar de curând și-a prezentat, în cadrul târgului de modă Unveiled, și colecția de primăvară-vară proaspăt-adusă de la London Fashion Week. Pe măsură ce îi află povestea, calmul ei atipic capătă o explicație: Cristina este un prototip (norocos) de om care reușește aparent fără efort să-și strunească toate straturile personalității într-un tot unitar, astfel încât indiferent în ce postură și unghi neprielnic ar nimeri, centrul de greutate să rămână același. Cristina a locuit la Vancouver (unde trăiesc și astăzi părinții ei), la Toronto (a terminat aceeași școală cu Erdem și Todd Lynn), la New York (unde a făcut un stagiu la Carolina Herrera), la Paris și, din 2010, la Londra, unde își are și atelierul. „Eu nu călătoresc, ci mă mut cu totul”, glumește ea.

Fiind cetățean canadian, a scăpat de eticheta „fata din Europa de Est”, dar a experimentat, la Paris, un alt soi de „discriminare”: „Optimismul nord-american și hotărârea noastră îi sperie un pic pe europeni”, râde ea. „Suntem percepuți ca oamenii care vin tare și vor să-i ia pe sus”. Ceea ce nu-i deloc departe de adevăr. Același calm nativ,

CRISTINA SABAIIDUC ARE 24 DE ANI, A TERMINAT FACULTATEA DE DESIGN LA TORONTO ȘI ARE ATELIERUL LA LONDRA.

ÎN CREAȚIILE SALE, CRISTINA SABAIIDUC MIZEAZĂ PE COMBINAȚII DE MATERIALE SUTĂ LA SUTĂ NATURALE ȘI TEXTURI SINTETICE.

în tandem cu determinarea tipic occidentală, a ajutat-o ca la doar 24 de ani să aibă experiența profesională a unui om trecut bine de 30. „Mă simt uneori ca o bunicuță“, râde ea, dar gluma e mai mult serioasă. A început în liceu, la Vancouver, lucrând după ore la o „clothing agency“ și în culisele săptămânilor modei canadiene. La 15 ani ajunsese să facă toată organizarea de backstage la Vancouver Fashion Week, în paralel cu școala, trupa de teatru, echipa de volei, echipa de baschet și micile

Pe vremea liceului, la doar 15 ani, Cristina Sabaiduc se ocupa deja de toată organizarea de backstage de la Vancouver Fashion Week.

plăceri artistice, cum ar fi vânătoria de scaune vechi, cumpărate cu câțiva dolari și „întinerite“ prin tapițarea cu ziare sau cu desene din povești precum „Cenușăreasa“ sau „Frumoasa din Pădurea Adormită“. Totuși, deși creația este terenul ei de joacă, se consideră un spirit sobru și oarecum tehnic, în parte grație formației profesionale la Reyerson University, Toronto, una dintre cele mai grele și tehnice facultăți de design. „Odată stăpânită tehnica, poți să fii oricât de creativ dorești“, crede

Cristina. Viceversa e mai greu. „Trebuie să știi să faci tipare, să creezi măsuri potrivite tuturor conformațiilor, să croiești cum trebuie“, explică ea. „Toată arta e să inventezi croieli originale, dar purtabile“.

Jongleria profesională din liceu a ajutat-o în facultate, la momentul stagiilor profesionale. În paralel cu cele 40 de ore de curs pe săptămână și cu tot atâtea ore necesare pregătirii colecțiilor de an, Cristina a lucrat la designerul canadian Jeremy Laing (care a acceptat-o din anul întâi, deși stagiile sale erau doar pentru anii terminali), a plecat la New York să lucreze un sezon pentru Carolina Herrera, apoi la Paris pentru un stagiu la prestigiosul haute-couturier Christian Lacroix. Ca o ironie a modei, Lacroix a dat faliment exact în săptămâna în care Cristina a ajuns la Paris. „Mi-au spus că le pare rău, dar nu au ce să mai facă“, explică ea. Mi-o și imaginez scuturându-se de praf, spunând „It’s okay“ și mergând mai departe. Ceea ce s-a și întâmplat: a stat câteva luni la Paris, făcând stagii pentru diverși alți couturieri, apoi, după absolvirea Reyerson, s-a mutat la Londra. Nu la New York, în mod surprinzător, deși acolo avea networking-ul gata-făcut încă din timpul facultății: „La New York e bine să experimentezi,

dar Londra e un loc mai bun de lansare pentru un designer tânăr“. Prima ei colecție, din 2009, nu s-a numit „Cristina Sabaiduc“ ci „Romandin“, termen pe care toată lumea l-a crezut derivat de la România. De fapt, provenea de la crezul ei artistic: romantic-industrial. Concepte boeme și vapoare, realizate cu mijloace ușor industriale (inclusiv magneți și sfori), sugerând conexiunea dintre natură și mâna omului. În ultima colecție, spre exemplu, a avut imprimeuri inspirate de cristalele de sare din salina Turda, transpuse în creații din mătase combinată cu materiale sintetice precum nylon-ul sau triacetatul. Totul completat de găselnițe tehnice originale, cum ar fi folosirea magneților în loc de nasturi.

Proporția „romandină“ se păstrează în continuare și, indiferent cât de avangardist este designul, în prim-plan rămâne croiala. „Cel mai mult lucrez la tipar“, explică ea. „Vreau ca hainele să cadă bine pe corpul femeilor“. Pentru colecția sa de primăvară-vară 2013, prezentată la București, a colaborat cu artista Jo Holland pentru o serie de imprimeuri originale. „Îmi place ideea de a aduce în procesul de creație un om din afară, cu o altă perspectivă asupra muncii tale“. În viitorul apropiat, intenționează să-și vândă creațiile și pe piața din România și chiar să producă aici. În fond, facem parte din lungul ei șirag de locuri cu iz de „acasă“. „O să se-nâmple și asta la un moment dat“, zâmbește ea, cu aceeași hotărâre nord-americană care a stârnit cândva teama francezilor. „It's gonna be okay“. ■

„ORICE LUCRU BANAL ARE FRUMUSEȚEA LUI“, CREDE CRISTINA, CARE A AVUT ÎN COLECȚIILE SALE, ÎN TRECUT, CHIAR ȘI IMPRIMEURI INSPirate DE SFECLA ROȘIE MUCEGĂITĂ.

UNVEILED 2012

Prima prezentare semnată Cristina Sabaiduc în România a avut loc pe 16 noiembrie la Iconic Class Studio, în cadrul târgului Unveiled, eveniment dedicat exclusiv tinerilor designeri români. Organizat pentru al șaptelea an consecutiv, Unveiled a avut anul acesta participanți din toată țara, scopul declarat fiind cel de a familiariza designerii aflați la început de

drum cu toată logistica și networkingul necesare unui business de modă. „Anul acesta rezultatele demersului nostru au fost mai vizibile ca oricând“, crede și Raluca Elena Rogoz, proiect manager și inițiatoarea Unveiled, „mai ales analizând evoluția constantă, de la an la an, a designerilor prezenți încă de la prima ediție“.

